

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян“ № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. № 996

Дата 01.12.2022 г.

ДО
Г-ЖА ГАЛИНА ЗАХАРОВА -
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА ВЪРХОВНИЯ КАСАЦИОНЕН СЪД

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,
представяван от председателя –
адв. д-р Ивайло Дерменджиев

за приемане на тълкувателно решение,
на осн. чл. 125 от Закона за съдебната власт

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 125 от ЗСВ се обръщам към Вас с настоящото предложение за образуване на тълкувателно дело и приемане от ОСГТК на ВКС на тълкувателно решение поради съществуваща противоречива съдебна практика по прилагане на чл. 95 и чл. 95а от Закона за авторското право и сродните му права.

1. Съгласно ЗАПСП при нарушение на авторско право се дължи обезщетение в полза на носителя на авторско или сродно право. При определяне размера на дължимото обезщетение за нарушение на авторско право, съдът взема предвид всички обстоятелства, свързани с нарушението, пропуснати ползи и неимуществени вреди, както и приходите, реализирани от нарушителя в следствие на нарушението (чл. 95, ал. 3 ЗАПСП).

В случаите с международен характер, когато държавата, в която е настъпило нарушението е различна от държавата на пребиваване на автора, в съдебните решения се възприемат различни подходи за определяне размера на пропуснатите ползи от неполучено лицензионно възнаграждение за неправомерното ползване на произведение. От една страна, в Решение № 260363/16.11.2020 г. Софийски градски съд приема, че независимо от гражданството на ищеца и соченото от него обичайно място на полагане на труда, размерът на пропуснатата полза трябва да се определи според обичайния размер на лицензионното възнаграждение, договаряно в държавата, в която се търси закрила. Такова тълкуване се поддържа и в Решение № 395/10.06.2022 г. на Апелативен съд – София.

В други решения се приема, че размерът на дължимото възнаграждение за неправомерното ползване на авторско произведение следва да се определя съобразно пазарните цени на държавата, в която авторът упражнява професията си. В този смисъл са решенията на Апелативен съд – София № 1705/07.08.2019 г., Решение № 547/06.03.2019г., Решение № 1896/18.07.2018 г. и № 55/26.01.2022 г.

2. Съдебната практика е противоречива и по отношение на въпроса дали възнаграждението, платено на адвокат за изготвяне на покана за преустановяване на нарушение на авторско право, както и за други действия за извънсъдебно уреждане на спор относно нарушение на авторско право попада в обхвата на имуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица на нарушението в смисъла на чл. 95, ал. 2 ЗАПСП.

В някои решения, като Решения № 1705/01.08.2019 г. и № 55/26.01.2022 г. на Апелативен съд – София, се приема, че извънсъдебните разходи за адвокатско възнаграждение, свързани с предприети от автора действия за защита на авторското му право, са в пряка и непосредствена връзка с нарушението. Следователно те подлежат на обезщетение. В други решения се

приема обратното, а именно, че разноските за адвокат в хода на преговори с ответника не са пряка последица от нарушението, тъй като ангажирането на адвокат на този етап не е задължително и е изцяло по избор и воля на автора. Такива са Решенията на Апелативен съд – София № 483/26.07.2021 г. и № 465/24.07.2021 г.

3. Съществува противоречива практика и по отношение на необходимостта от доказване на претърпени неимуществени вреди в следствие на нарушение на авторско право. В част от съдебните решения се приема, че неимуществените вреди, като преживени болки и страдания, въпреки че са част от душевния мир на всеки човек, подлежат на доказване, като всяка една вреда. Настъпването им не може да се основава на предположения. Твърдението на лицето, носител на авторско право, за претърпени вреди в следствие на нарушение, само за себе си, не е достатъчно за доказване основанието на право на обезвреда. Общото правило за необходимостта от доказване на реалното настъпване на вреди изисква в производството да се ангажират конкретни доказателства. В този смисъл са следните решения на Апелативен съд – София - Решение № 55/27.01.2022 г., Решение № 56/27.01.2022 г. и Решение № 453/30.06.2022 г.

В други решения се поддържа становището, че въпреки липсата на доказателства относно наличието и обема на неимуществени вреди, такива следва да се приеме, че са налице при доказано нарушение на авторски права. Счита се, че нарушението винаги причинява негативни психологически изживявания на автора, който е лишен от признание на неговия труд и творчески постижения. В този смисъл са решенията на Апелативен съд – София № 394/10.06.2022 г., Решение № 447/05.07.2022 г., Решение № 395/10.06.2022 г., Решение № 420/07.07.2021 г., Решение № 741/01.12.2021 г., Решение № 631/25.10.2021 г., както и Решения № 88/15.06.2022 г., № 81/08.06.2022 г. и № 260001/11.01.2021 г. на Апелативен съд – Пловдив.

Поради наличието на посочената противоречива съдебна практика, моля да образувате тълкувателно дело по следните въпроси:

1. „В случаите, в които държавата, в която е извършено нарушението на авторско право е различна от държавата по пребиваване на автора, кой е водещият пазар за ценообразуване при определяне размера на претърпените имуществени вреди под форма на пропуснато

лицензионно възнаграждение, които подлежат на обезщетение по силата на чл. 95 от ЗАПСП?

2. Дължимото по сила на чл. 95, ал. 2 ЗАПСП обезщетение за вреди включва ли право на обезщетение за направени извънсъдебни разноски за адвокат с оглед постигане на споразумение при нарушение на авторско право?

3. При определяне на справедливото обезщетение за нарушение на авторско право следва ли да се доказват претърпените неимуществени вреди в следствие на това нарушение или обезщетение на автора за неимуществени вреди се дължи винаги при доказано нарушение на авторско право?”

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Прилагаме преписи от съдебните актове, цитирани в настоящото предложение:

1. Софийски градски съд, ТО, 20-ти с-в, Решение № 260363/16.11.2020г. по т.д. № 276/2020г.

2. Апелативен съд – София, ТО, 15-ти с-в, Решение № 395/10.06.2022г. по в.т.д. № 73/2022г.

3. Апелативен съд – София, ТО, 13-ти с-в, Решение № 1705/07.08.2019г. по в.т.д. № 1692/2019г.

4. Апелативен съд – София, ТО, 6-ти с-в, Решение № 547/03.06.2019г. по в.т.д. № 5913/2018г.

5. Апелативен съд – София, ТО, 6-ти с-в, Решение № 1896/18.07.2018г. по в.т.д. № 1140/2018г.

6. Апелативен съд – София, ТО, 6-ти с-в, Решение № 55/27.01.2022г. по в.т.д. № 922/2021г.

7. Апелативен съд – София, ТО, 3-ти с-в, Решение № 483/26.07.2021г. по в.т.д. № 198/2021г.

8. Апелативен съд – София, ТО, 5-ти с-в, Решение № 465/24.07.2021г. по в.т.д. № 2452/2020г.

9. Апелативен съд – София, ТО, 6-ти с-в, Решение № 56/27.01.2022г. по в.т.д. № 1085/2021г.

10. Апелативен съд – София, ТО, 9-ти с-в, Решение № 453/30.06.2022г. по в.т.д. № 1092/2021г.

11. Апелативен съд – София, ТО, 15-ти с-в, Решение № 394/10.06.2022г. по в.т.д. № 1087/2021г.
12. Апелативен съд – София, ТО, 13-ти с-в, Решение № 447/05.07.2022г. по в.т.д. № 524/2021г.
13. Апелативен съд – София, ТО, 11-ти с-в, Решение № 420/07.07.2021г. по в.т.д. № 507/2021г.
14. Апелативен съд – София, ТО, 15-ти с-в, Решение № 741/01.12.2021г. по в.т.д. № 913/2021г.
15. Апелативен съд – София, ТО, 15-ти с-в, Решение № 631/25.10.2021г. по в.т.д. № 559/2021г.
16. Апелативен съд – Пловдив, ГО, 1-ви с-в, Решение № 88/15.06.2022г. по в.гр.д. № 168/2022г.
17. Апелативен съд – Пловдив, ГО, 1-ви с-в, Решение № 81/08.06.2022г. по в.гр.д. № 214/2022г.
18. Апелативен съд – Пловдив, ГО, 3-ти с-в, Решение № 260001/11.01.2021г. по в.гр.д. № 458/2020г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ: /п/

АДВ. Д-Р ИВАЙЛО ДЕРМЕНДЖИЕВ